

TOÀ ÁN NHÂN DÂN
KHU VỰC 14
TỈNH ĐỒNG NAI
Số: 02/2025/QĐST-VDS

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Đồng Nai, ngày 22 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 14, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Kiều Chinh

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Lành – Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 14, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Như Mai Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 14, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 56/2025/TLST-VDS ngày 18/3/2025, về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐMPH-VDS ngày 05 tháng 9 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà Lê Thị Q, sinh năm: 1959 (có mặt)

Địa chỉ: Ấp 4A, xã LT, tỉnh Đồng Nai

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Ông Huỳnh Văn P, sinh năm: 1998 (vắng mặt)

Địa chỉ: Ấp 4A, xã LT, tỉnh Đồng Nai

3. Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Bà Lê Thị Q yêu cầu tuyên bố ông Huỳnh Văn P, sinh năm 1998 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN THẤY

Trong đơn “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, quá trình làm việc, bà Lê Thị Q trình bày:

Bà Lê Thị Q và ông Huỳnh Văn N chung sống năm 1997. Quá trình sống chung có 01 con tên Huỳnh Văn P, sinh năm 1998. Năm 2003 ông N chết.

Khi còn nhỏ, Huỳnh Văn P đi học nhưng tiếp thu chậm chạp, không học được nên đến năm lớp 4 bà Q cho Huỳnh Văn P nghỉ học. Sau này ông P hay đi suốt đêm không biết đường về nhà, bà Q phải đi tìm để đưa về nhà. Khoảng năm 2016 ông P bị bệnh co quắp chân tay, hay la hét, nói lung tung nên đưa đến bệnh

tâm thần Biên Hòa thì được xác định ông P bị tâm thần. Ông P được trợ cấp xã hội của UBND huyện Lộc Ninh. Từ đó đến nay bà Q thường xuyên đưa ông P đến bệnh viện theo dõi và nhận thuốc điều trị nhưng vẫn không khỏi. Nay bà Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Huỳnh Văn P là người mất năng lực hành vi dân sự.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 14, tỉnh Đồng Nai tại phiên họp: Tòa án thụ lý vụ việc đúng thẩm quyền, đúng trình tự thủ tục, tuân thủ quy định pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị Q về việc yêu cầu tuyên bố ông Huỳnh Văn P là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 14, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu của bà Lê Thị Q về việc “*Tuyên bố ông Huỳnh Văn P là người mất năng lực hành vi dân sự*” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại xã LT, tỉnh Đồng Nai nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 14, tỉnh Đồng Nai theo khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, biên bản lấy lời khai của người yêu cầu bà Lê Thị Q thể hiện: Ông Huỳnh Văn P là con của bà Lê Thị Q. Khi còn nhỏ ông P đi học nhưng tiếp thu chậm chạp, không học được. Sau này ông P hay đi suốt đêm không biết đường về nhà, bà Q phải đi tìm để đưa về nhà. Khoảng năm 2016 ông P bị bệnh co quắp chân tay, hay la hét, nói lung tung nên bà Q đưa đến bệnh tâm thần Biên Hòa thì được xác định ông P bị tâm thần. Từ đó đến nay bà Q thường xuyên đưa ông P đến bệnh viện theo dõi và nhận thuốc điều trị nhưng vẫn không khỏi. Vì vậy, bà Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông P là người mất năng lực hành vi dân sự.

Qua xác minh những người hàng xóm, của trưởng ấp nơi ông P sinh sống, đều xác nhận ông P hay đi suốt đêm không biết đường về nhà, hay la hét, nói lung tung...

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 249/KL-VPYTW ngày 27/8/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với ông Huỳnh Văn P, sinh năm: 1998; địa chỉ: 4A, xã LT, tỉnh Đồng Nai. Kết luận như sau: Tại

thời điểm giám định đối tượng Huỳnh Văn P bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh nhân có mã số F72. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, bà Lê Thị Q yêu cầu tuyên bố ông Huỳnh Văn P là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3]. Quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát phù hợp nhận định của Tòa nên chấp nhận.

[4]. Về lệ phí: Bà Lê Thị Q là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tổ tụng dân sự năm 2015;

- Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Điểm đ khoản 1 Điều 12 [Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14](#) ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1/ Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị Q;

Tuyên bố ông Huỳnh Văn P , sinh năm 1998 - con của bà Lê Thị Q; địa chỉ: Ấp 4A, xã LT, tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự.

2/ Về lệ phí: Bà Lê Thị Q là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu.

3/ Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày tính từ ngày ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ người liên quan được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày tính từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật.

Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận :

- VKS KV 14, tỉnh Đồng Nai

- Các đương sự.

- Lưu hồ sơ

THẨM PHÁN

LÊ THỊ KIỀU CHINH